

Ärendet

Tematisk tillsyn av om kontroll av registerutdrag har genomförts i enlighet med aktuell lagstiftning inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds i Karlskoga kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlskoga kommun att senast den **27 mars 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kontroll av registerutdrag för den som anställs vid kommunens förskolor och dokumentation av registerkontrollen vid mottagande och anställning vid kommunens förskolor. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Karlskoga kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Karlskoga kommun ska vidta följande åtgärder

Kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

1. Se till att den person som fattar beslut om anställning kontrollerar registerutdrag när en person anställs vid kommunens förskolor (2 kap. 31 och 33 §§ skollagen).

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

2. Se till att kontroll av registerutdrag vid anställning eller mottagande av personer vid kommunens förskolor dokumenteras genom en anteckning om att registerutdraget visats upp. I detta ingår även att det ska framgå vem som har gjort anteckningen och när kontrollen gjordes (2 kap. 32 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:8474) i de handlingar som sänds in.

Vid redovisningen, inkom med uppgift om vilka som anställts, anlitats eller mottagits vid de verksamheter som ingår i tillsynen under perioden **30 januari 2026 – 20 mars 2026**. Inkom även med uppgift om, och när, kontroll av registerutdrag har gjorts och av vem.

Vid redovisningen, inkom även med eventuella anteckningar (avidentifierade) om registerkontroll som gjorts vid de verksamheter som ingår i tillsynen för perioden **30 januari 2026 – 20 mars 2026**.

Om ärendet

Skolinspektionen har under höstterminen 2025 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera att berörda kommunala huvudmän uppfyller författningarnas krav beträffande kontroll av registerutdrag när personal anställs eller tas emot inom förskola, pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Tillsynen omfattar även kontroll av registerutdrag genomförs för personer över 15 år som är folkbokförda där pedagogisk omsorg med kommunal huvudman bedrivs.

Tillsynen omfattar anställningar och mottaganden som skett från och med den 1 juli 2023 vad gäller förskolor, 1 juli 2021 vad gäller pedagogisk omsorg och omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, och för vikarier, tre månader tillbaka i tiden. Beträffande sådana verksamheter för pedagogisk omsorg som redan bedrevs den 1 januari 2023 genomförs kontrollen endast avseende personer över 15 år som folkbokförts på adressen från och med den 1 januari 2023. I den tematiska tillsynen ingår förskolorna Vitsippan, Myran, Häsängen, Loviselund och Vallmon i Karlskoga kommun, samt kommunens verksamhet inom pedagogisk omsorg, Junibacken, samt verksamhet inom omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, Humlan. Då det framkommit ur det urval som gjordes inför tillsynen att kommunen inte anställt någon personal under aktuell tillsynsperiod inom pedagogisk omsorg samt omsorg inom tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds, omfattas inte dessa verksamheter avseende anställningar i aktuell tillsyn.

På adressen där pedagogisk omsorg bedrivs finns ingen folkbokförd som omfattas av aktuell tillsyn.

Tillsynen har genomförts genom ett besök i kommunen den 17 oktober 2025. Som en del av tillsynen har intervjuer genomförts med ansvariga för att anställa och ta emot personal vid utvalda enheter. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat den dokumentation som förs avseende kontroll av registerutdrag. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Av intervju med rektorer för de förskolor som ingår i tillsynen, framgår att samtliga rektorer i egenskap av anställande chefer, kontrollerar registerutdrag i samband med att en person erbjuds en ny anställning eller längre vikariat.

Av den information som Skolinspektionen tagit del av vid tillsynsbesöket framgår även att vid anställning av en person vid en av de förskolor som ingår i tillsynen, så har registerutdrag uppvisats för både anställande rektor och en administratör vid bemanningsenheten.

Av kompletterande intervju med en rektor för en av de förskolor som ingår i tillsynen, framgår att studenter som tas emot för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) uppvisar registerutdrag för mottagande handledare i förskolan första dagen för den verksamhetsförlagda perioden i en förskola.

Av intervju med verksamhetschef framgår att verksamhetschefen i egenskap av anställande chef, kontrollerar registerutdrag inför anställning av rektorer.

Av intervju med bemanningsplanerare med ansvar att anställa timvikarier till pedagogisk verksamhet framgår att bemanningsplaneraren kontrollerar registerutdrag i samband med anställning av timvikarier.

Av intervju med enhetschef med ansvar för anställning av vaktmästare, framgår att enhetschefen inte anställt någon i sin position då hen är nyanställd. I aktuell tillsyn ingår en vaktmästare, som anställts för att arbeta på såväl kommunens förskolor som pedagogisk omsorg och omsorg

under tid då förskola och fritidshem inte erbjuds. Av den rutinbeskrivning som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen framgår att vid anställning av vaktmästare ska registerutdrag uppvisas för anställande chef inför anställning. Skolinspektionen har dock inte haft möjlighet att intervjua den chef som varit ansvarig för att anställa den vaktmästare som ingått i aktuell tillsyn.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Registerutdrag som avses i första stycket ska visas upp även av den som

1. erbjuds eller tilldelas arbete inom sådan verksamhet som avses i första stycket under omständigheter liknande dem som förekommer i ett anställningsförhållande inom verksamheten, om det sker genom uppdrag, anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten eller anställning inom annan kommunal verksamhet,
2. under utbildning till en lärar- eller förskollärarexamen enligt högskolelagen (1992:1434) eller yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning tilldelas plats för verksamhetsförlagd del av utbildningen inom sådan verksamhet som avses i första stycket, eller
3. genom deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program tilldelas plats för arbetspraktik eller annan programinsats inom sådan verksamhet som avses i första stycket.

Registerutdraget ska i de fall som avses i andra stycket visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anlita eller ta emot någon på ett sådant sätt som avses där. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anlitas eller tas emot i verksamheten.

Av förarbeten till regleringen om registerkontroll framgår att registerutdraget ska visas upp för den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon.¹

¹ Prop. 2012/13:194 s. 45 och prop. 2020/21:152 s. 67

Av 2 kap. 33 § skollagen framgår att den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Skolinspektionens bedömning

Förskola

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med kontroll av registerutdrag av anställningar vid granskade förskolor inte fullt ut uppfyller författningarnas krav.

Skolinspektionens utredning visar att kontroll av registerutdrag har skett vid de anställningar som granskats i denna tillsyn. Utredningen visar att samtliga rektorer, i egenskap av anställande chefer, har kontrollerat registerutdrag i samband med anställning av den personal som de är anställande för vid respektive förskola. Vidare visar utredningen att VFU-studenter uppvisat registerutdrag för den som är ansvarig för mottagandet, innan påbörjad vistelse i respektive förskola. Vidare visar utredningen att respektive ansvarig för att anställa rektorer och timvikarier har kontrollerat registerutdrag för dessa personalkategorier innan anställning.

Avseende anställning av vaktmästare framgår att kommunen har rutiner som är i enlighet med författningarnas krav, dock kan det inte säkerställas att registerkontroll har genomförts i det specifika fallet då Skolinspektionen inte haft möjlighet att intervjua den chef som genomfört denna anställning.

Utredningen visar dock att en anställd vid en av kommunens förskolor har fått visa registerutdrag för mer än den som är ansvarig för att anställa. Utredningen visar att registerutdrag har visats både för anställande rektor och en administratör vid bemanningsenheten. Då registerutdrag endast ska uppvisas för den som är ansvarig för att anställa, anlita och ta emot någon i verksamheten utgör detta förfarande en brist.

Dokumentation av registerkontrollen för den som erbjuds en anställning, arbete eller praktik

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förskola

Samtliga rektorer uppger i intervju att de i egenskap av anställande chefer, efter utförd kontroll av registerutdrag för personal som ska anställas, gör

en notering av kontrollen i kommunens digitala system. Av noteringen framgår datum för kontroll samt vem som har utfört kontrollen. Vid en anställning vid en förskola har en personal vid bemanningsenheten gjort anteckning om registerkontroll i stället för rektorn som anställande chef.

Av huvudmannens rutiner framgår att för studenter som tas emot för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i förskolan ska det göras en notering om registerkontroll i universitetets egna system. Därefter ska kopia på utdraget skickas till HR för att sparas samt att en kopia sparas på förskolan. Av kompletterande intervju med rektor för en av förskolorna som ingår i tillsynen, framgår dock att inga registerutdrag för VFU-studenter har sparats, utan återlämnats till studenten. Av intervju med rektorn framgår att kontroll av registerutdrag även genomförts vid den mottagande förskolan, men att det då inte gjorts någon dokumentation av kontrollen.

I intervju uppger verksamhetschef att hen i egenskap av anställande chef, efter kontroll av registerutdrag inför anställning av rektorer, gör en notering i kommunens digitala system. Av noteringen framgår datum för registerkontroll samt vem som genomfört registerkontrollen.

Av intervju med bemanningsplanerare med ansvar att anställa timvikarier till förskolor framgår att när bemanningsplaneraren kontrollerat registerutdrag i samband med anställning av timvikarier, gör bemanningsplaneraren en notering i det digitala systemet. Av noteringen framgår datum för när registerkontroll genomförts samt vem som genomfört registerkontrollen. Av den för tillsynen granskade dokumentationen, framgår att det för en av anställningarna av timvikarie inte framgår vem som gjort anteckning om registerkontroll i det digitala systemet.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och arkivlagen (1990:782) är offentliga huvudmän skyldiga att bevara handlingar.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannens arbete med dokumentation vid kontroll av registerutdrag inte uppfyller författningarnas krav.

Av Skolinspektionens utredning framgår att rektorerna vid de förskolor som ingår i tillsynen dokumenterar uppvisande av registerutdrag för den personal som de ansvarar för med en anteckning enligt författningarnas krav. Vid en av förskolorna framgår dock att anteckningen om registerkontroll gjorts av en personal på bemanningen och inte av den med ansvar för att anställa. Detta är en brist.

Vidare framgår av utredningen att verksamhetschef med ansvar för anställning av rektorer, samt bemanningsplanerare med ansvar för att anställa timvikarier i förskolor, dokumenterar uppvisande av registerutdrag för den personal som de ansvarar för med en anteckning enligt författningarnas krav.

Av utredningen framgår vidare att det vid mottagande av VFU-studenter inte genomförs någon dokumentation av uppvisat registerutdrag vid den mottagande förskolan. Detta är en brist.

Vidare framgår även av utredningen att det vid en registerkontroll för timvikarie vid en förskola inte framgår vem som har gjort anteckning om registerkontrollen. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Karlskoga kommuns verksamhet uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kontroll av registerutdrag för den som erbjuds en anställning vid förskolor. Karlskoga kommun uppfyller inte heller författningarnas krav avseende dokumentation av registerkontroll vid anställningar vid förskolor samt vid mottagande av VFU-studenter.

Det finns därför skäl att förelägga Karlskoga kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolin Levinsson

X Emelie Nordqvist

Föredragande
Signerat av: Emelie Nordqvist